

4. Indsatsområder 2015

I 2015 er kommunens indsatsområde:

- 1- ”Pædagogisk kvalitet og synlig læring”.

Vores egne fokusområder er:

- 2- Etablering og sikring af dynamiske rutiner, strukturer og overgange for børnene i det nye hus.
- 3- Kvalificering af indsigten i og det pædagogisk arbejde med børns selvfølelse og samhørighedsfølelse
- 4- Voksen- og børneinitierede aktiviteter

1) Pædagogisk kvalitet og synlig læring

En første replik skal være, at vi konstant forsøger at udvikle børnehavens pædagogik. Dette er et arbejde, der aldrig slutter – heldigvis. Men at dokumentere ”synlig læring” er noget af en opgave. For det første oplever vi, at læringsbegrebet nærmest udraderer udviklingsbegrebet i den pædagogiske diskurs. Denne skolificering vender vi os mod. Det er jo ligetil at dokumentere, om et barn har lært at cykle/tage tøj på osv., men hvordan synliggør vi, at barnet har fået en bedre selvfølelse, en bedre evne til selvregulering?

Børn i børnehave er ikke i institution udelukkende for at lære. De tilbringer ofte op mod halvdelen af deres vågne tid i institutionen. Derfor er kravet til institutionen, at den kan give mulighed for et levet børneliv, hvor de både kan lære og lære at være. Vi tager afsæt i psykodynamisk udviklingsteori med inspiration fra især den engelske børnelæge og psykoanalytiker Donald Winnicott og Daniel Stern (psykoanalytiker og spædbørnsforsker).

Liv og læring – om at skabe rammer for et godt og udviklende børneliv

I den ”gode nok” familie kan barnet kræve det umulige – og udholde ikke at få det!

I den ”gode nok” børnehave kan barnet lære at kræve det mulige – og få det!

Vi kan selvsagt ikke leve og lære på børnenes vegne, men vi kan sørge for, at rammerne/ vilkårene for deres liv og læring er ”gode nok”. Vi voksne er ansvarlige for ”røgen i bageriet” – for den følelsesmæssige klangbund vore børn vokser op i. Winnicott sagde: ”There is no such thing as a baby!” – altid et barn og ”en anden”! Han fortsætter: når barnet ser moderen (omsorgspersonen) i øjnene, ser det sig selv. Dette betyder, at vi voksnes nærvær og spejling af barnet og dets motiver er afgørende for barnets udvikling.

Børn i 0-6årsalderen lærer primært gennem sansning, kropslig aktivitet og de følelsesmæssige erfaringer, de får i samspillet med andre mennesker. Og det, de lærer, er vigtigt for al fremtidig læring. Gennem sanseerfaringer og kropslig aktivitet får barnet struktur på omverden. Hvad der er foran, bagpå, op, ned, indeni, udenpå, rum og tid, hvad der er mig og hvad der er dig.

Gennem erfaringer med følelseskommunikation med andre skabes grundlaget for dets motivationsstruktur (= barnets tilgang til verden).

Fra 3års alderen går udviklingen fra erfaring til forestilling. Barnet oplever nu ikke blot i ”her og nu” øjeblikke, men er i stand til at gøre sig forestillinger om egne og andres handlinger. Så selv om tænkningen stadig er konkret, tager barnet større og større skridt mod abstrakt tænkning. Sprogudviklingen støtter denne proces (symboliseringsevnen).

Følelsesmæssig afstemning:

Barnet skal mødes i sit: *Velbehag / glæde / iver / interesse*

Barnet skal hjælpes gennem sin: *Frygt / jalousi / bedrøvelse / vrede / skamfølelse / afsky og væmmelse / misundelse*

Barnet skal støttes i sin: *Forbavselse / overraskelse*

Målet med denne afstemning af barnets indre er, at barnet får mulighed for at lære sine egne følelser at kende og selv blive i stand til at regulere disse hensigtsmæssigt.

Her er nærvær og afgrænsning centrale begreber. Den voksne skal både være tæt på og på afstand, så barnet ikke ”oversvømmes” af den voksne, for at selvreguleringen kan lykkes. Hjælp børnene med strategier til selv at løse problemer/konflikter.

2) Rutiner, strukturer og aktiviteter

Dagligdagen er bygget op af 3 elementer: rutiner, strukturer, aktiviteter.

De voksnes opgave er at give disse mening og betydning for børnene og deres levede liv i institutionen (børnemiljøet).

Vi skal sørge for, at de indeholder sociale kvaliteter gennem:

- 1- opmærksomhed mod børnegruppen som helhed (ikke blot aktivitetens gennemførelse)
- 2- samspillet mellem alle involverede
- 3- overgange mellem den aktuelle aktivitet og barnets næste gøremål

Dette kræver evnen til hos pædagogen at udvikle følsomhed for den enkelte og gruppen.

På medarbejdermøder vil vi diskutere og analysere dagligdagens opbygning og rummenes funktion ud fra et børneperspektiv.

3) Selvfølelse og samhørighedsfølelse (at forstå sig selv og andre)

Ligesom der er en dualitet i begreberne ”liv og læring” og i børnenes arbejde med at integrere deres sociale og følelsesmæssige arbejdspladser – hjem og institution, er der en dualitet i at blive ”sig” og at høre til blandt andre. Børn skal mestre mange typer relation. Vi kalder dem:

Jegstyrke (selvværd, selvtillid, selvfølelse)

Jeg / du (tætte venskabsrelationer)

Jeg / os (i en lille gruppe)

Jeg / vi (i det store fællesskab)

To af de store drenge er mødt tidligt i børnehaven. De har startet en leg sammen. Senere møder en tredje dreng, som plejer at lege sammen med de to. Han forsøger i flere omgange at få en plads i legen, men de to drenge vil ikke lade ham bestemme og fortæller med ord og krop, at de ikke vil give efter. Den tredje drengs forsøg strækker sig over flere timer, men det lykkes ikke, og han bryder til sidst sammen hos en voksen og siger, han har ondt i benene. Den voksne trøster og siger efter noget tid: ”Jeg har set, at du gerne vil være sammen med dine to venner, men at de i dag helst vil lege selv. Hvad tror du, du kan finde på resten af dagen?”

Pædagogens distante nærvær gør hende i stand til at værne om de to drenges ”jeg / du” øvelse. I andre sammenhænge ville det være fint at guide den tredje dreng ind i legen, så en ”jeg / os” øvelse kan etableres.

4) Voksen- og børneinitierede aktiviteter

Pædagogisk og psykologisk forskning viser, at børn ikke automatisk lærer gennem vokseninitierede aktiviteter. Der kan forekomme flere sproglige, sociale og kognitive udfoldelser i børns frie leg.

Derfor er det vigtigt, at vi dels giver børnenes frie leg følgeskab gennem nærvær (og distance), og at vi dels giver de vokseninitierede aktiviteter sociale kvaliteter.

Vi vil året igennem forsøge at undersøge såvel *forholdet mellem* som *indholdet i* både børnenes egne lege og de voksnes planlagte aktiviteter.

Man kan sige, at dette fjerde indsatsområde udgør en opsamling af de tanker, idéer og planer, der er beskrevet i de tre ovennævnte indsatsområder.

Som guideline vil vi bruge Grundtvigs tanke om: oplevelse – oplivning – oplysning.

5. Evaluering

Bestyrelsen og lederen evaluerer normalt virksomhedsplanen hvert år - senest på sidste bestyrelsesmøde i året.

Evalueringen vil centrere sig om følgende emner:

- strukturer og overgange i det nye hus (hvordan fungerer huset?)
- sammenhængen mellem skovkonceptet og årets 4 indsatsområder